
Vysokoškoláci by si brzo mohli výhodně půjčovat a spořit na studium

---

Vysokoškoláci by si brzo mohli výhodně půjčovat a spořit na studium

27.5.2010, 12:00, pořad: Ozvěny dne

Jan BUMBA, moderátor

Na vysokoškolské studium by si brzy mohli studenti výhodně půjčovat a také spořit. Počítá s tím návrh ministerstva školství, o kterém se chystá jednat vláda. Studentské půjčky pro vysokoškoláky by měly být co nejvýhodnější a pro studenty také co nejméně rizikové, garantované státem a s nízkým úrokem. Jedním z návrhů je například půjčka 54 tisíc korun ročně, kterou by vysokoškolák čerpal po dobu 5 let studia. Dluh by začal splácet po jeho dokončení ze svého budoucího příjmu. Jak by to v praxi vypadalo popsal Radiožurnálu Petr Matějů, který na ministerstvu školství finanční pomoc připravoval.

Petr MATĚJŮ, ministerstvo školství

Tak předně student, který se zapíše na vysokou školu, bude fakticky automaticky zaregistrován do systému finanční pomoci studentům, takže odpadne složité pobíhání po úřadech a tak dál. To prostě za studenta provede ten systém. A z tohoto systému, pokud bude řádně studovat, bude pravidelně dostávat takzvaný základní studijní grant, tu přímou sociální podporu, která mu bude náležet právě z titulu toho, že studuje.

Jan BUMBA, moderátor

Podle Petra Matějů by pak student, který bude pocházet z rodiny s nízkými příjmy, dostával takzvaný doplňkový studijní grant. V tomto režimu by měli být podporováni i handicapovaní studenti.

Petr MATĚJŮ, ministerstvo školství

To samozřejmě stále ještě nebude stačit na to, aby student mohl studovat, řekněme, komfortněji, než je tomu dnes, to znamená počítáme s tím, že zavedeme systém spoření na vzdělání, který umožní, aby student, který vstoupí do systému terciálního vzdělávání, bude mít už naspořeno díky rodičům, kteří mu samozřejmě s určitou motivací v podobě podpory státu naspořili, začne čerpat úspory, které na to studium má připravené. To ho opět postaví do, řekněme, mnohem výhodnější pozice než dnes, protože bude-li mít naspořeno, nebude nucen si brát půjčku.

Jan BUMBA, moderátor

Dodává Petr Matějů z ministerstva školství. Přesto, že se asi většina rektorů shodne na tom, že materiál je důležitý, myslí si, že by se o něm mělo dále diskutovat a vláda by ho ještě neměla projednávat. Zásadní připomínky vznesla Karlova univerzita. Jejím prorektorem pro rozvoj je Stanislav Štech. Dobrý den.

Stanislav ŠTECH, prorektor pro rozvoj Univerzity Karlovy

Dobrý den.

Jan BUMBA, moderátor

Je podle vás onen návrh finanční pomoci studentům dobře připravený? Nebo co by se na něm mělo změnit?

Stanislav ŠTECH, prorektor pro rozvoj Univerzity Karlovy

No, já se především domnívám, že ten materiál technicky v některých partiích možná je připravený zajímavě, ale jako celek je zcela nepřijatelný. Já jenom na okraj na začátku řeknu, že pro nás je zcela nepřijatelná procedurální stránka, postup, to jest to, že základní reprezentace vysokých škol opět nebyli ti klíčoví aktéři součástí, jaksi spolutvůrci toho materiálu, ale dostalo se jim velmi krátké doby k připomínkování něčeho, co je neuvěřitelně rozsáhlé a co kvalifikané nelze za 10 dní prostě připomínkovat. To jsou procedurální...

Jan BUMBA, moderátor

Pokud víme, tak, promiňte, že vám do toho skáču, ale pokud víme, tak z ministerstva školství zaznívaly i takové hlasy, že Karlova univerzita se ozývá příliš pozdě. Vy tedy ale říkáte, že jste neměli čas reagovat.

Stanislav ŠTECH, prorektor pro rozvoj Univerzity Karlovy

Nikoliv, neozývá se pozdě, to je možná poznámka, týkající se interpretace doby, která byla dána k připomínkování. My prostě nerespektujeme skutečnost, že by tím výchozím datem mělo být datum, kdy je napsáno datum na ministerském dopisu. Pro nás je rozhodující datum převzetí v podatelně jaksi Univerzity Karlovy, čili z tohoto pohledu jsme odevzdali ty připomínky, ty základní připomínky včas. Ale abychom se dostali spíše k té, nechali stranou ty procedurální záležitosti, ty věcné a obsahové námitky. Podívejte se, ten materiál sám o sobě vychází z celé řady buď nereálných východisek nebo východisek nepřiznaných, to znamená, že my v současné době tvrdíme, cílem toho materiálu je, aby se dostalo větší počet lidí chudých, řekněme, nebo ze sociálně znevýhodněného prostředí na vysoké školy, do terciálního vzdělávání. My dneska vidíme, že ale ty sociálně slabší vlastně ty se do toho terciálního vzdělávání dostávají, protože ten počet lidí z populačního ročníku, kteří se dnes dostávají na vysoké školy je tak vysoký, že se ukazuje, že existují-li bariéry, tak ty bariéry jsou úplně někde jinde než v tom dostat ty studenty z těch chudších rodin, abych tak řekl, do nějaké další, řekněme, půjčkového systému, odstranit materiální...

Jan BUMBA, moderátor

Takže ten systém půjček je úplně zbytečný?

Stanislav ŠTECH, prorektor pro rozvoj Univerzity Karlovy

Ten systém půjček v zásadě by nebyl zbytečný tehdy, tak, jak je nastaven, se domníváme v současné době, že není rozhodně rozumně postaven, protože on předpokládá totiž školné. Předpokládá to, že systém ze zákona o terciálním vzdělávání existuje, je přijat a bude fungovat podle představ Bílé knihy. Ani jedno, ani druhé, ani třetí není pravda. Neexistuje školné, všechny hlavní strany politické, které přijdou do voleb, nepočítají se školným, s výjimkou jedné jediné strany. Nemáme zákon o terciálním vzdělávání a Bílá kniha nebyla nikdy schválena, ale pouze vzata na vědomí na zasedání vlády v lednu minulého roku, čili tady jsou, prosím vás, východiska jaksi právní, která nedrží. Na druhé straně ta věcná záležitost, ta je samozřejmě spojena jednak i s tím, co už jsem řekl, že ty bariéry vstupu slabších na vysoké školy jsou jinde, než jsou ty materiální, ale za druhé ještě my dneska vidíme velké obavy expertů OECD vyhodnocujících skutečnost třeba ve Velké Británii nebo v Americe a hovořící přímo o hrozbě, pokud jde o ty půjčky a školné připravované, tak hovoří o hrozbě nové bubliny, která by se podobala dokonce hypoteční bublině, čili já jenom, jako je potřeba ty věci vzít trochu od fundamentu.

Jan BUMBA, moderátor

Děkujeme za rozhovor, Stanislav Štech, prorektor pro rozvoj Univerzity Karlovy.